

LIEŲIVA

NR. 48 (874) S. PAULO — BRASIL — 1965 M. GRUODŽIO — DEZEMBRO 2 D. — XVII METAI

Tėvyne, mes budim

Klemensas Jūra

Tėvyne, dėl tavęs —
žygiuojam grandinėm.
Rikiuojamės vorom plieni
[nėm!
Tėvyne, mes budim —
Ir amžius budėsim,
Dėl Tavęs troškimai krūti-
[nių!
Prie laisvės paminklų —
Mes lenkiame galvas:
Kapai čia tėvynės didvyrių!
Prie laisvės paminklų
Sukaupiame jėgas.
Dėl laisvo rytojaus jie mirė.

Per šventąją kovą —
Tėvynės gerovei,
Jie dėjo gyvybių aukas!
Mes pinam vainiką,
Rubiniais žieduotą —
Pirmų patrijotų dėka!

Tėvyne, neliūski —
Ir priešų neboki.
Nors audros šėšta šiauri
[nės!

Tėvyne, mes budim —
Ir amžiais budėsim,
Tau plaka kiekviena krū-
[tinė!

Lapkričio 23-čioji.

Jau 47 metai prabėgo nuo tos laimingos ir garbiagos dienos 23 d. Lapkričio 1913 m., kada buvo paskelbtas pirmas įsakymas organizuoti mūsų kariuomenę ir šaukti prie ginklo visus vyrus, apsiginti nuo priešų, kurie veržėsi į mūsų Tėvynę iš visų pusių: lenkai, bolševikai ir bermontininkai, stengėsi norėdami mūsų laisvę atgavusią Tėvynę vėl amžiams paglemžti. Tad pirmoji laik Lietuvos Vyriausybės, atsižvelgdama į savanorių saujelę, kviečia visus Lietuvos vyrus šaukdamas:

Vyrai, reik apsižiūrėti
Laikas mums labai brangus,
Kas Tėvynei nor padėti,
Eikit į naujus pulkus!

Tėvynės jaunimas išgirdęs šitą šauksmą, meta arklą, knygą, plunksną ir būriais traukia į verbavimosi punktus, pasiryžę stoti kovon ir apginti tik ką užgimusią Tėvynės laisvę. Atsižvelgiant į tokį patriotinį dvasios pakilimą, jokia jėga nesugebėjo pavergti laisvę pajutusio lietuvių sielos. Savanoriai ir jau mobilizuoti kariai, kaip milžinai savo krūtinėmis pastojo priešams kelią ir mirė, kad likusieji gyventų laisvi. Kovose už Lietuvos Nepriklausomybę, karo lauke, paguldė savo galvas: 40 karininkų, 1249 kareiviai ir 67 šauliai.

Tėvynė buvo išvaduota ir gyveno laisva dėka savanorių kurių krūtinėse degė degė šventa pareiga: „...Kas negina laisvės, tas nevertas jos“. Buvo įrodyta pasauliui, kaip nors ir maža tauta gali sutvarkyti savo šalies gyvenimą, kur visi būtų patenkinti ir laimingi, nors ir trumpam periodui.

Dėja laisvės periodas neilgai tęsėsi, nes vėl mūsų amžinas priešas maskolius su bolševikišku režimu, daug žiauresniu negu caru užgrobė ir pavergė mūsų Tėvynę, ir tuo

metu tūkstančiai buvusių kariškių savanoriai stojo į partizanų ir ligai kovojo su milžinu okupantu iki laisvojo pasaulio apleisti turėjo laikinai užkasti ginklus.

Bet, mieli broliai ir serys, būkime tikri, vergijos aikai praeis. Gyvenimo upė nestovi vietoje: ji vis teka pirmyn ir be paliovos keliauja į laisvę. Bet kokia vergija nėra žmonių bendruomenės sugyvenimo pagrindas. Žmonija nesulaikoma be atvangos veržiasi į laisvę ir jokia vergija, jokia kolonialinė valtymo sistema bet kuriame kontinente, negali trukti amžinai. Kiekvieną pavergimą, koku vardu jis besivadintų, nugalės laisvė.

Ateis laikas ir Lietuvai vėl išauš naujas laisvės rytas, anot pranašo Maironio žodžiais:

O vienok Lietuva,
Juk atbus gi kada —
Neveltui ji tiek iškentėjo!

Dar vienu atveju yra mums brangi šioji šventė, nes per ją mes visi lietuviai dvasinią dar glaudžiau suartėjime ypač su vargstančiais pavergtoje mūsų Tėvynėje. Per ją mes atnaujiname tąjį dvasiškąjį ryšį kuris riša mus kiekvieną su ten esančiais mūsų broliais, tapusiais aukomis tos žiaurios vergijos. Tegul tie prisiminimai sutelkia mus visus prie bendrojo ir vieningo tauotos darbo ir «Vardan tos Lietuvos Vienybės t. žydi»

GARBĖ TĒVYNĖS KURĖJAMS,
JAMS SAVANORIAMS ŠAULIAMS IR PARTIZANAMS!

Savanoris Kurėjas kapitonas
Juozas Čiuvinškas

Plačiajame Pasaulyje

Sumišimai, neramumai, streikai perversmai, Bombos, granatos, kraujas mirtis... Susikaldymas tušti žodžiai...

Šitokiais žodžiais galima nupešti praėjusios savaitės pasaulio įvykius.

Streikai su maištimis argino Urugvajų Čilę ir Panamą. Iš tolo neįmanoma pasakyti, kiek jie buvo reikalingi ir teisingi. Darbiaiškija ten protestuoja prieš iškilusias pragyvenimui reikalingų daiktų kainas, per mažus uždarbius. Vyriausybės sako, kad streikai esą nepagrįsti, nesąžiningų triukšmadarių keičiami ir tt. Streikai visgi yra dvišminis kardas. Nukentėta ne tik dirbtuvės, kurias streikai uždaro. Nukentėta ir pati darbininkija kuri netenka savo uždarbių, sukelia neapykantą, pagiežą, nepasitikėjimą.

Perversmai valdžioje Santo Domingos respublikoje laiku pastebėtas ir užgniauztas naujas sukilimas prie visai neseniai pastatytą vyriausybę, po kruvinojo pilietinio karo. Ir vis tenai dar rūgsta, kunkuliuoja. Jei e tarptautinė P. Amerikos įvairių kraštų (ir Brazilijos) kariuomenė, ten greičiausiai jau būtų naujos skerdynės.

Perversmas gi įvyko Kongo Respublikoje Generolas Juozapas Mobutu, kariuomenės vyriausias vadovas, pašalinęs prezidentą Kasavubu ir pastatė naują vyriausybę, kurios pirmininku paskyrė kitą generolą Leonardą Mulamba. Bet visi kiti valdžios nariai būsią ne kariškiai. Generolas dar jaunas, tik 34 metų amžiaus. Paskelbė visišką spaudos laisvę, pažadėjo paleisti iš kalėjimų politinius kalinius ir keletą krašto gerovę. Iki rašant šis eilutes, sukilimas apsiėjo be kraujo praliejimo.

BRAZILIJOS spauda iškeltia sunkenybes sudaryti naujas partijas. Kaip atsimename, vienos senosios partijos yra panaikintos. Reiks sudaryti dvi ar tris naujas partijas. Bet koku būdu ir kada — delto pačioje vyriausybėje, atrodo esama nuomonių skirtumų.

Lietuvos Kariuomenės Diena
Gruodžio 8

Kodėl nutyliami Baznycios ir kunigu geri darbai

Komunistinė ar bendrai okupuotos Lietuvos spaudoj dar neteko užtikti nė vieno gero žodžio apie kunigus. O Baznyčia ir dvasiškija yra daug gero atlikusi; ir istorijos bėgyje (pvz. Europos tautų kultūrinime), ir dabartyje (pvz. misijų kraštuose), pagaliau ir pačioje sovietų okupuotoje Lietuvoje randama tiek daug savo įsitikinimams pasišventusių ir dėl jų net nebijančių nukentėti kunigų. Objektvus ir atviras stebėtojas tai matytų ir pripažintų. Ką gi daro sovietai? Jie apie kunigų teigiamas savybes ne tik nutyli bet dar nešvaria propaganda apverčia visą dvasiškiją. Tik vienoje spaudos vietoje teko užtikti kunigams taikomą būdvardį «geri» (bet ir tai tik kabutėse): «5 oje vi-

durinėje mokykloje išsivystė pokalbis apie «gerus» ir «blogus» kunigus, buvo daug kalbėta apie «gerų» kunigų pavojingumą» (Tarybinė mokykla), 1963 m. rugsėjis, 18 psl.). Iš to paaiškėja, kodėl komunistinė spaudoj iš viso neminimi geri kunigų darbai (ir kodėl visoje Sovietų Sąjungoje baznyčiai yra uždrausti šalpos darbai!) Todėl, kad «pavojinga» — pavojinga, kad žmonėms paaiškės, jog religija yra pajėgi iššaukti kilnius žmones ir kilnius darbus. Tačiau iškreipti tikrovę dėl tariamo «pavojaus» yra neobjektyvu. Tas neobjektyvumas yra nenuplaunama dėmė komunistams, kurie tuščiai giriasi religiją paneigę «tik moksliskais metodais».

Komunistu pastangos isiskverbti i vaiku sielas

Kova tarp komunistų ir tėvų dėl vaikų pasaulio

VAIKAI nėra valstybinės gamybos produktai ir nuosavybė, jie yra pašaukti į gyvenimą ne valdžios be tėvų. Tad tėvai, pagimdę savo vaikus, turi juos užauginti ir išauklėti. Jų pareigos neša ir atitinkamas teises. Valstybė auklėjimo srityje gali ir reikalui esant, turi tėvams padėti, bet neturi teisės to auklėjimo visiškai perimti ar pakreipti priešinga linkme prieš tėvų valią. Tai bendri žmogiškumo principai. Tačiau Sovietų Sąjungoje jų nesilaikoma. Čia, kaip spauda iš okupuotos Lietuvos apšėiai rodo, prasižengiama elementariausiems žmogiškumo principams, tėvų visai neatsiklusus, o dažnai ir prieš aiškia jų valią, iš vaikų raunant religinę pasaulėžiūrą ir skiepijant ateizmą. Negana to, vai-

kai dažnai nuteikiami prieš tėvus. Jie atsiduria tarp tėvų ir mokyklos, prieštaraujančių vieni kitiems pasaulėžiūros klausimuose. Kyla konfliktas tarp tėvų ir vaikų, tarp tėvų ir mokyklos:

«Mokykloje aš netikiu, bet namuose mama liepia melstis ir aš tikiu».

«Aš buvau nustojęs tikėti, bet mama barėsi, ir aš vėl pradėjau tikėti»

Radinių klasių mokinių perauklėjimas priklauso nuo to, kieno autoritetas — mokytojo ar tėvų — labiau paveiks

«Aš joku būdu nenorėjau patikėti tėvams, kad mokytoja sako netiesą. Juk ji tokia gera».

«Tėvus aš labai gerbiau ir mylėjau, todėl mokytojų žodžiai neveikė manęs».

MOKYTOJA: «VAIKO TIESI ŠIRDIS KLAUDINAMA, KAI ŠEIMA IR MOKYKLA NE ILAIKO VIENINGO LINIJOS»

Pradžioje klasė atrodė kaip ir visos klasės, Tiek vaikai, tiek jų tėvai atrodė sąmoningi, tačiau vėliau pastebėjau, kad kai kurie vaikai labai neaktyvūs, nenori būti spaliais Salinasi nuo kolektyvo.

Ypač atkreipiau dėmesį į Onutę S. Ji pasižymėjo kaip gera, stropi mokinė, atliko visas mokinės pareikas, mandagi, bet, kažkodėl užsidariusi neatvira. Be to, ...labai drovi ir savotiškai baikšti — nemėgo atvira kalbėti, o retkarčiais, jai susijaudinus pasireikšdavo kažkoks vidinis nervinimasis.

Susidomėjau mergaite, įsliglinau į jos šeimos gyvenimą, namiškių savitarpį santykius.

Onutės tėvai nebejauni žmonės: motina 45 metų tėvas dar vyresnis. Tu j du vaikus: Onutę ir sūnų dar ikimokyklinio amžiaus. Ilgą laiką gyvenę Sibire čia atsikėlę neperseniausiai. Motina dirba siuvykloje siuvėja, tėvas — augina vaikus (dėl sveikatos negali dirbti).

Pirmieji bandymai sužinoti tėvų pažiūras buvo nesėkmingi

gi. Užsitarę, neatviri: «Į baznyčią neiname, vaikų nevedame ir tiek». Onutė, kaip minėjau, taip pat santūri, neišsiduoda

Gal būčiau juos palikusi ramybėje...

Ir štai, jau dirbdama su ta klase antrus metus, netikėtai vėl susidūriau su Onute

Buvo religinės šventės — velykos. Aš tą dieną turėjau daug darbo — važiuavau iš parduotuvės namo. Prie namo prielna Onutės draugės Rimos mama, Pradedame kalbėti apie šį tą. Ji man ir sako: «Nors nepatogu, bet... Vakar Rima parėjo namo pusiau nusiminusi, pusiau pasipiktinusi, ir sako: «Mama žina, tur būt mokykloje mokytoja meluoja, kai sako, kad dievo nėra. Vakar «prisikėlimo» pamaldose buvo Onutė su tėveliu ir matė mokytoją baznyčioje».

Labai nustebau. Baznyčioje aš tikrai nebuvau. Nustebau dėl to, kad Onutė buvo baznyčioje ir dar su tėvu!

(B. D.)

SOC'IA INĖ MISIJA

Krikščionių vadai ima vis aiškiau suprasti savo socialinę misiją — žodžiu pavyzdžiu ir darbais gerinti neturtan ir skurdan patekusią žmonių dalį. Štai keli pavyzdžiai:

Venecuelos sostinėj Caracas kardinolui arkivysk. José Quinterui pasauliečių organizacija norėjo įteikti 85 000 dolerių pastatyti jam naujus namus tačiau jis atsisakė ir paprašė, kad už juos būtų statomi namai neturtingoms šeimoms.

Buenos Aires arkivyskupas kardinolas Antonio Caggiano ragino pramonės savininkus teisingiau dalintis pelnu su darbininkais.

Ispanų Kadizo vysk Antonio Anoveros taun pastoraciniam laiške teigė, kad kas met vis daugiau ispanų bėga iš kaimo į miestus ir net į užsienį nes sąlygos ūkyje «nera krikščioniškos» ir net ne žmoniškos» Vyskupas reikalavo tas sąlygas padaryti žmoniškesnes.

LIETUVIŠKAS MIŠIOLAS

Lietuviškas mišiolas sekma dienams ir šventėms šiomis dienomis pagaliau išvysta die nos šviesą. Tikimės, kad jis netrukus bus naudojamas visose lietuvių katalikų bendruomenių pamaldose.

ATLIKO, KO VALDŽIA NEATLIKO

Maskvos Pravdos pranešimu, mieste buvo sukurta, jog vienoj elektrinių lempučių fabriko spaustuvej «nelegaliai» buvo spausdinama katalikų spauda, o Mokslinių Tyrinėjimų Žemės Ūkiui Mechnizuoti Institute — ortodoksų spauda.

Sovietų Sąjungos konstitucija (125 str.) nurodo valdžiai parūpinti spausdinimo priemones visiems liaudies — taigi ir religiniams — reikalams. Tačiau sovietų valdžia tos savo pareigos neatlieka; tad pačiai liaudžiai tenka pasirūpinti.

Spausdinusieji atliko, ką valdžia pagal konstituciją turėjo atlikti, bet neatliko. Už tai, Pravdos tvirtinimu, jie bus nubausti «be krikščioniško atleidimo».

Urugvajaus lietuvių tautinių šokių grupė «Gintaras» ir vėl sulaukė karštų publikų slojimų per tautinių šokių šventę «Circulo Obrero» salėje Grupei vadovauja jaunas dantų gydytojas Dr. Alfredas Stanevičius, gimęs Urugvajuje ir nuoširdžiai domisi visu tuo kas lietuviška.

Dia do coral lituano

per ALIONIS FILHO

Após um breve periodo de ausencia nas colunas deste jornal, reentramos agora, em plena atividade. Motivos particulares e de orça maior fizeram com que nos afastássemos por semanas. A mobilização da gente lituana no Brasil, o seu engrandecimento o prestígio de que ela desfruta na comunidade brasileira e tudo o que de útil vem ela realizando, preocupam, nos sobremaneira e sentimos o coração transbordar do mais justo orgulho em sermos um membro, bastante humilde por sinal, da Colônia de Lituanos de São Paulo.

Um dos motivos que justificam este orgulho é o nosso Coral. Já tivemos oportunidade de escrevermos algo sobre ele e já tivemos oportunidade em falarmos sobre sua atividade, todavia, quantomais escrevemos e quanto mais falamos, fica alguma coisa por escrever e por fazer. A dada a expressiva importância que ele exerce nos meios artísticos e culturais do Brasil.

Não é absolutamente exagero afirmar que o Coral de Lituanos de São Paulo é um dos mais importantes do país incluindo os setores profissionais. A prova desta impor-

tância está no sucesso onde se apresenta. Quer no rádio ou na televisão quer seja no teatro ou nas excursões, arranca elê aplausos de multidões e a cronica especializada não para em tecer lhe elogios.

Voçes que participam do Coro que após um dia exaustivo de trabalho dirigem-se para os ensaios que sentem de perto os problemas de sua administração, estão longe de compreender as mais profundas emoções que a harmonia de suas vozes, cala nos corações dos que os ouvem.

Dia 26 próximo, estará a comunidade lituana de São Paulo, assistindo a estréia de mais Coral dirigido pelos sacerdotes jesuitas promete fazer longa e brilhante carreira, arrebatando nos espaços, a maior constelação artística dando ao público em geral novas estrelas e novos astros do canto. Que os cantores com experiência enquistem novas glórias. Que os jovens cantores se transformem em autênticas revelações. É tudo, o que no momento podemos lhes almejar.

A estréia dar-se-á às 15 horas, à rua Lituania, 67 — Moóca.

Urugvajaus Padangėje

MŪSŲ ĮSTAIGOS BYLOJA APIE MŪS

Seni ir nauji mūsų organizacijų turimi pastatai tyliai bet efektyviai kalba apie mūsų kolonijų gyvybingumą, apie lietuvių veržimąsi ateitin arttik pelenuose rusenantį lietuviško veiklumo židinį. Todėl

visų pareiga turimas lietuviškas įstaigas saugoti, remti, išlaikyti ir kai reikalinga, jas atstatyti.

Kas mėgsta kiekvienais metais lankytis Urugvajaus Lietuvių Kolonijoje, gerai pažįsta jau senai lietuviškam veikimui tarnaujančias Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos patalpas. Tai labai labai senas namas, pradžioje skirtas

viešai mokyklai, bet vėliau Urugvajaus valdžiai gretimam kvartale pastačius didesnę mokyklą, čia įsikūrė lietuviška mokykla. II Pasauliniam Karui pasibaigus ir Lietuvos Respublikai patekus sovietų vergijon, nutrūko visokeriopa parama ir Urugvajauš lietuviškajai mokyklai. Tokiai padėčiai susidarius teko ją likviduoti. Tuomet namus pradėjo nuomoti ULK Draugija. Pekariniiais metais Urugvajų smarkiai veikė komunistinė lietuvių visuomenė, kai tuo tarpu iš patriotinės pusės aktyvi tesimatė tik viena ULKD nors jai nekaip sekė, trūko darnaus tarpusavio sutarimo.

PATRIOTAI PABUNDA

1951 atvykus TT jėzuitams suklestėjo savo veikimu ne vien katalikiškoji liet, bendruomenė, bet išsijudino ir kitos srovės. Prasidėjo aktyvi opozicija okupanto daromais kriedai lietuvių tautai.

Jėzuitai norėjo nupirkti sklypą žemės ir pastatyti lietuviams bažnyčią. Sujudo ULKD nariai ir lyg ir nenorėdami užleisti, nutarė taip pat įsigyti nuosavas patalpas ir taip, paskubomis, buvo nupirkta jau keli metai nuomotas namas ant Rio de Janeiro gatvės nr. 4001. Nuo to laiko sekė ir tebeseka darnus bendradarbiavimas visuose svarbesniuose reikaluose tarp ULKD ir Lietuvių Parapijos bei jos globojamų organizacijų. Tai tikras broliško sutarimo pavyzdys visiems.

IR BE LIETAUS IŠDYGSTA GRYBAS

Tai tokia trumpai sutraukta Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos istorija surišta su senaisiais jos namais. Tie

(pabaiga 3 pusl.)

A Mykolaitis Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI: 1861—1864

XXIII

(tąsa)

Bet ponas Skrodskis nesiskubino. Jis prisipylė dar vieną taurę, išgėrė, pasiėmė pypkę, pačiulpė ir atkišo Katrei:

— Iškrėsk pelekus ir baik valyti grindis

Ramus pono balsas ją suklaidino. Be to, tai buvo darbo įsakymas. O tokių įsakymų reikėjo klausyti.

Ji paėmė pypkę, iškrėtė pelenus ir atkišo ją ponui. Jis paėmė pypkę, bet kartu sučiupo ir jos ranką ir smarkiai patraukė prie savęs. Katrytė neišlaikė pusiausvyros ir kniubo į sofą. Tą pat akimirką ji pajuto pono rankas ant savo liemens. Šis prisilietimas suteikė jai naujų jėgų. Ji kaip spyruoklė kilstelėjo nuo sofas ir apsisuko taip smarkiai, kad alkūne sudavė

ponui į veidą. Iš jo nosies pasipylė kraujas. Katrytė šoko prie durų į verandą. Jos nebuvo užrakintos. Atsidūrusi sode, ji puolė dešinėn į krūmus ir tekina paknopstomis nubėgo į parką.

Tuo tarpu ponas Skrodskis, pasišaukęs Motiejų, šlapiu rankšluosčiu sustabdė kraujo plūdį Nusiprausęs ir susitvarkęs, jis nežinojo nė ant ko savo pyktį išlieti. Merginos judesys atrodė visai suprantamas, ji, tur būt, netyčia alkūne jį užgavo. Kaip kvailai tas nuotykis baigėsi! Ponas Skrodskis kaltino ne tiek Katrę, kiek save, kad elgėsi per staigiai ir savo grubiu mostu mergaitę išgąsdino. Kišykį jis būsiąs atsargenis.

Liokajus Motiejus, teisingai įspėjęs, kas sugurino ponui nosį po pietų pranešė, kad kambarinės niekur nesą gali

ma sūrastį. Ponas Skrodskis tuo susirūpino kad nekiltų vėl kokio skandalo kaip perėitą rudenį dėl tos pasiutėlės! Jis įsakė Motiejui ir akimistrinei gerai apieškoti, kur ta mergšė galėtų būti. Veltui, niekas jos nemaė, niekas ne žinojo.

Vakare sugrįžo iš Kėdainių Jadvyga su Agota. Abidvi tuojau pasigėdo Katres ir netrukus sužinojo, kad ji dingusi iš Motiejaus Agota patyrė to dingimo aplinkybes, ir jai viskas paaiškėjo. Nudžiugino Agotą tas taip laimingai pasibaigęs nuotykis, duodas progą įsikišti dukteriai į tėvo elgesį. Temstant ji parsiveidė Katrę iš Grigelio. Panelė pasišaukė abidvi į savo kambarį ir apie viską išklausinėjo. Paskui dar ilgai tarėsi su Agota.

Rytojaus rytą Jadvyga po pusryčių pasisakė tėvui norinti su juo pasikalbėti labai svarbiu reikalu Ponas Skrodskis nusivedė dukterį į kabinetą ir įsakė Motiejui žiūrėti kad niekas jiems netrukdytų Pasodinęs Jadžę į krėslą, pats

užsirūkė pypkę ir, sėdęs į sofą, pasiruošė klausyti dukters. Iš jos žaižaruojančių akių jis numanė, kad pasikalbėjimas bus nė iš malonijų.

Jadvyga pradėjo virpančiu balsu, bet, nugalėdama savo susijaudinimą, stengėsi kalbėti ramiai, mandagiai, su dera ma tėvui pagarba:

— Tėveli pirmiausia pripažink kad aš esu ne tik pilnametė bet ir pilnai subrendusi moteris, kuri gali ir privaile kartu su tavimi aptarti ir spręsti svarbius šeimos gyvenimo klausimus, ypač, kai tie klausimai yra susipynę su viešaisiais visuomeniniais reikalais.

— Mano Jadze, — santūriai atsiliepė ponas Skrodskis, — Tu, žinoma jau nebe kūdikis, bet jauna, netekėjusi pana ir mano dukterė. Šios aplinkybės apibrėžia tam tikras ribas tavo kompetencijai svarstyti klausimų atžvilgiu.

— Ne tėveli, tokių ribų aš nepripažįstu. Jei būtų gyva motina, į kai kuriuos klausimus aš gal ir neikiščiau Bet

dabar — turiu.

— Nesiginčysiu, — nusileido tėvas. — Kas tie per nepaprastos svarbos klausimai?

— Tėve, gyvename lemiamų tėvynės likimui įvykių išvakarėse. Ne, ne išvakarėse, nes tie įvykiai jau prasidėjo. Varšuvos gatvėse jau pasiliejo kraujas. Vilnius jau apsidengė gedulu. Revolucionio, patriotinio pakilimo banga atsirito Ilgi Lietuvos! Mes negalime pasilikti abejingi!

Jadvyga kalbėjo su patosu ir įkarščiu, taip būdingu tuo metu Varšuvoje skleidžiamoms atsisaukimams ir sakomoms kalboms. Bet pono Skrodskio visa tai nejudino

— Taip, girdėjau apie tai iš tavęs ir iš to pono Piankos. Kiek galiu spręsti iš jų sąžodžių, visi tie įvykiai — tai neklaužadų lobuzų pramuš tagalvių darbas.

(B. D.)

(pabaiga iš 2 pusl)

kurie ateinančią vasarą atvyks paviešėti Urugvajun jų jau nebematys. Jų vietoj dygsta kefetos grybas: nauji ULKD Rūmai. Pagrindinė salė dabar bus dvigubai erdvesnė negu senoji; su kur kas erdvesne scena ir šviesia svetaine.

Reikia manyti, kad su atjaunėjusiom ULKD patalpomis dar smarkiau sujudė ir patriotiškai lietuviškas veikimas. Jau nebereikės ieškoti svetimų malonės svarbesniems parengimams tuo su taupant nemaža lėšų, kurios išplaukdavo iš lietuviškų kišenių ir atitekdavo sveikimams išdams nuomos formoj. Dabar patriotinės lietuvių organizacijos turės modernią lietuvišką salę, kurią ULKD stato visu smarkumu, vadovaujant p. Pranui Stanevičiui, kuris jau daug darbo valandų, rūpesčio ir nemigo naktų paaukojo šiam kilniam lietuviškam darbui su tikra patriotine meile ir besą

lygidiu pasišventimu. Ir kyla tik vienas įkyrus klausimas: Ar mokėsime tinkamai įvertinti jo darbą ir dar tinkamiau jam atsidėkoti?

Minėtą darbą remia visi lietuvių sluoksniai pagal išgalę. Belieka tik palinkėti geros sekmės, ištvermės ir greitai darbų užbaigimo. Tegyvuoja ja lietuviškas solidarumas! Tik vieninga tauta gali užsikrinti sau šviesų rytojų.

Kęstutis Ulvytis

**MONTEVIDEO
ATSISŪKIMAS**

Urug. Liet. Kultūros Draugijos Valdyba dabartiniu laiku yra užsiėmusi mišžiniška darba, savo klubo salės atnaujinimu. Šis užsimojimas reikalauja iš mūsų tautiečių daug darbo ir nemažą finaesinės paramos. Pirmutinius žygius pradėjome savo jėgomis, tačiau baigti darbą bus sunku ir beveik neįmanoma. Mūsų viltis lieka kreiptis į užsienio brolius tautiečius prašant jų pagalbos kad mūsų darbas

nesustotų ir kad Urugujaus lietuvių kolonija galėtų turėti savo atnaujintus pastatus, nes turimuose jau buvo nebeimama draugijai rengti savo pobuvius ir kultūriniai veikti. Prašome paskelbti savo spaudoje mūsų problemas ir troškimus finansinei paramai iš Argentinos lietuvių. Iš anksto liekame dėkingi

Urugujaus Kultūros
D. jos Valdyba.

Komunistai sukilėliai iš Šiaurės Vietnamo persimetė ir į Laosą valstybę, kur nukirto kelią tarp didžiausių ir svarbiausių miestų: Thakhek ir Savankhet.

ISIDĖMĖTINI ADRESAI

LIETUVIŲ KONSULATAI:

RIO DE JANEIRO: Dr. Friskas Meieris, Rua Mexico, 98 sala 708 veikia antradieniais — penkt. nuo 10 iki 13 val.

S. PAULO: p. Aleksandras Polišaitis, Rua Dom José de Barros, 168. sala 53, Tel. 32 0960. Veikia kasdien po piet.

URUGUAY, MONTEVIDEO: p. Anatol Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pio Ragažinas, Tel. 63-5975.

TĖVAI ĖZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. (recados) 93-2341.

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606, Tel. 8 6423.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania 67, šeštadieniais 14 val.

V. ZELINA, pradžios mokyklos mokiniams, Šv. Juozapo mokykloj. — antradieniais ir ketvirtadieniais 11,30 val. Gimnazijos mokiniams. São Miguel gimnazijoj — ketvirtadieniais 12,15 val.

JŪSŲ PĀGALBA REIKALINGA BAIGTI IRENGTI MOKOS KIEMĄ IR MAŽA AUKA BUS DĖKINGAI PRIIMAMA.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol.

Mooça r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 17,00 val. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d. mišios

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val Casa Verde, 17,15 val.

Antrą: Jačana klierikų kopl. 8,15 val. Bom Retire, 10 val Utinga 18,00 val.,

Trečią: Agua Rasa 8,15 val. Moinho Velho 11 val., Lapa 16 val.,

Paskutinį: Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10 val. V. Prudente 18 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS (Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS
Kasdien 20,15 iki 20,50 val
Sekmadieniais 10,30 iki 11 val 19, 25; 31 ir 196 metų bangomis.

RIO DE JANEIRO
Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTĮ «MŪSŲ LIETUVA».

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS
ESTAMPAS, PEÇAS ÊSTAMPADAS E FERRAMENTAS
Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente
Caixa Postal 371 — São Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS
Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Residencija: R. Joaquim Piza, 204 Tel. 31-2548
Raštinė: R. 15 de Novembro, 244 4.o - Sala 19 - Tel. 37-0324 no 14,00 iki 18,00 val.

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSORIOS TEXTEIS
FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMINIO
Caixa Postal, 2093 — Tel. 63-7340

Fábrica e Escritorio:

Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara V. Prudente — S. Paulo

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinaukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R Ibitirama ir Av. Zelina).

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 35C
TEL. 63-3285 — VILA ALPINA
Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.
Lietuviai pirkim pas lietuvius!

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno. Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação) Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional» Pamokos vyksta vakarais - Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiūkaitę - Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Ceslovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52 2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui atėikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IFMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

MŪSŲ Lietuva

RUA LITUÂNIA 67 — MOOCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

M. L. raidžių rinkėjui p. Algiui išvykus atostogų, iki vidurio gruodžio laikraštis išeis tik 4 puslapių, nes vienas likęs rinkėjas negali spėti surinkti šešis puslapius. Prašome skaitytojus būti atlaidžius. Mielajam Algiui atostogos yra labai reikalingos. Diena po dienos, mėnesis po mėnesio stovėti kojose ir rankoti raidę po raidės yra gana varginantis ir nuobodus darbas. Redakcija linki Algiui gerai atsigausti!

NUOŠIROŽIAI DĖKOJAME visiems kurie mirus mūsų motinai A+A MARCELEI AUSEN KIENEI pareiškė mums užuojautą žodžiu ir raštu, dalyvaavo jos šermyse, laidotuvėse ir 7 tos dienos mišiuose. Tą progą kviečiame visas mūsų gimines, draugus ir pažįstamus į 30 tos dienos mišias, kurios bus aukojamos už mūsų mylimą mirusią motiną V. Zelinos bažnyčioje gruodžio 7 d. 7 val. ryto.

Dr. Vytautas Auseka
ir visa Ausekų šeima

KUN. JUOZAS ŠEŠKĖVIČIUS, daug sveikatos, jėgų ir energijos pašventęs S. Paulo lietuvių kolonijai, gavęs milžinišką parapiją netoli S. Paulo, reikalingas tvirtai auto mobilio, jis rifuoja savo seną «De Soto» 1954 metų. Už gautus pinigus nori pikti Jippą.

Visi kviečiami į talką. Ne atsisakykit pirkti rifas, jei kas jums siūlys. Jų galima gauti ir pas Tėvus Jėzuitus.

Gera apverkti mirusius rūpintis ligoniais bet negalima užmiršti ir gyvųjų kuriems padėti yra mūsų dėkingumo pareiga

Dr. Ant. Šaulys su keliais kitais gydytojais tu i atia ręs Vila Prudente, praça Pe. Damião savo kliniką. Turintiems lietuvių kunigų rekomendaciją konsultas pusė honoraro.

Mooca

SU PIRMUOJU ADVENTO SEKMADIENIU TĖVŲ JĖZUITŲ KOPLYČIOJE MOOKOJE IV DAMOS VAKARINĖS MIŠIOS 17 VALANDA.

Sekmadienių rytais mišios bus tik 8,00 val., o 9,30 val. nebebus.

LSB kasininko JORGE GARŠKA adresas Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

Kūdioms plotkelių galima gauti kaip ir visada V. Zelinoj lietuvių parapijoj, Mokoje pas Tėvus Jėzuitus ir kitose paulo vilose, pas lietuviams pamaldas laikantį kunigą.

NEPAMIRŠKITE! KALĖDŲ ANTRĄ DIENĄ, MOKOS LIETUVIŲ NAMUOSE ĮVYKS PIRMAS NAUJO CHORO POEZIJOS IR DAINŲ KONCERTAS! LYGIAI 16 VALANDĄ, NĖ POROS MINUČIŲ NESIVĖ LUOJANT, APSIRUPINKIT KVIETIMAIS JAU DABAR, NES SALĖ NĖDIDŽIAUSIA. GALI PRITRŪKTI. V. ZELINO JE BILĖTAI GAUNAMI SPAUSTUVĖJE.

Gruodžio 8 d. Lietuvos Kariuomenės diena, sykiu bus paminėti ir partizanai. 15 val. mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Po mišių minėjimas salėje. Minėjime bus vaidinimas, trumpa paskaita, pora choro numerių, vaisės. Įėjimas nemokamas.

TĖVAI JĖZUITAI jau gavo raktus nuo užpirtųjų namų bei žemės sklypo rua Madre de Deus 1561. Šiomis dienomis imsis tvarkyti tiek namus, tiek visą didelį kiemą, kur žada įrengti sporto aikštę jaunimui.

unkiai serga viena, visų apleista, kadaisė buvusi graži ir turtinga Vanda Vladislava Zatkėvičiūtė, gimusi Telšiuose, 1929 metais atvykusi į Braziliją Gyvena R. Dr. Penaforte Mendes, 191 netoli 9 de Julho, prieš tunelį.

Namuose sugipsuota gydosė Elzbieta Šlapelienė — Vila Bonilha.

Šiomis dienomis švenčia savo gimtadienį laž. Mitrusis, vaistininkas Juozas Lukoševičius ir jauna akordeonistė Onutė Petraitytė. Linkime jiems gausios Visagalio palaimos gyvenime!

Malvina ir Ambrozijus Bačiuliai 5 lapkr. šventė savo vedybinio gyvenimo 62 metų sukaktuves. Ambrozijus sako, gyvenimas buvęs toks trumpas, kad nebuvo laiko nei žmoniškai susibarti. Ambrozijus jau keturi metai, kai beveik visą laiką praleidžia lovoje. Su meile ir atsidavimu slaugo jį nors ir pati ne daug ką stipresnė jo žmona. Telai **mina** Visagalis jų meilę, jų laimę ir jų vargą.

PAMINĖSIM už Lietuvos laisvę kovose kritusius saavnorius—kūrėjus, visus karius ir per paskutinius 25 okupacijos metus galvas paguldžiusius partizanus.

Minėjimas įvyks gruodžio 8 dieną Mokoje Dr. Vinco Kudirkos rūmuose. Programoje pramatyta:

Lygiai 15 valandą šv. Mišios su tai progai pritaikytu pamokslu Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Po Mišių salėje viena kalba vaidinimas «Faslaptinjoje Zonoje» ir susitelkimo metu choras pagiedos giesmę «Kritusiems partizanams; kariams ir šauliams».

Po programos pasivaišinimas. Įėjimas nemokamas. Jūsų dalyvavimas bus dėkingumo ženklas už Lietuvos laisvą savo jaunus gyvybes atidavusiems mūsų vaikams ir merginoms

Rengėjai.

Švenčiančius savo gimtadienius
Povilą PIPIRĄ 8 gruodžio ir Martą Eleną 5 gruodžio
kuo širdingiausiai sveikina linkėdami daug laimės ir
džiaugsmo gyvenime

Valerija ir José Manuel

DISCURSO PRONUNCIADO POR PIO BUTRIMAVICIUS

por ocasião do dia de Sta Cecilia

Hoje é para nós o motivo de júbilo e alegria.

Reanimo nos para comemorarmos o dia de Santa Cecilia a padroeira dos músicos.

Por uma graça que nos foi dada por Deus, sentimo-nos felizes por sabermos que temos uma voz e com a qual O glorificamos em toda a sua magnitude.

Em vós pais vemos que a alegria transborda de vossas faces pois sabem que seus filhos caminham pela trilha do bem.

Mas, as lágrimas vos rolam pelo rosto, quando vos lembrais que muitos, pais como vós, poderiam estar a vosso lado, destruindo da mesma felicidade.

Porém, é triste a realidade! Quantos e quantos filhos que não ouvindo o conselho daqueles que os trouxeram ao mundo, enveredam por outros caminhos, tomados por um desleixo que os leva às vias da prática do mal.

Temos entre nós coristas vários pais que continuam cantando e nos fazem com paínia

Janinos ir Aleksandro Patapų duktė Neldė lapkričio 20 d. V. Anastacio sukūrė šeimos židinį Lapkričio 8 tą dieną. Antano Juodzevičiaus, savo laiku žymaus veikėjo lietuvių S. Paulo kolonijoje sūnus Antanas irgi sukūrė šeimos židinį. — Jauniesiems linkime saulėtos ateities!

Kalėdų Eglutę V. Anastacio Dr. J. Basanavičiaus mokyklos Globėjų būrelis rengia Kalėdų dieną, 25 gruodžio 15 val savo mokyklos patalpose.

Mokoje Kalėdų Eglutė bus sekmadienį po trijų Karalių, sausio 9 tą d.

Cantando nos eriamam, cantando nos educaram, embora na vida, nem todas os momentos lhes fossem um mar de rosas.

E, se perguntamos a cada um deles, se gostariam que o tempo voltasse apenas algumas dezenas de anos, e veremos que com a garganta embargada, querendo chorar, e com a saudade lhes apertando o coração, responderão que tudo fariam para que isto acontecesse; porém já não é mais possível, e os cabelos encarrecidos, dão a mostra de que já compriram com o dever, e assim, legam a nós, a incumbência de continuarmos a sua obra.

Portanto, coleas, a nossa missão é grande; exige esforço e dedicação não só daqueles que nos dirigem e nos orientam durante os ensaios, mas de cada um em particular.

Por isso, fazemos aqui uma exortação para que unamos as nossas forças, trabalhemos por um único ideal assim e somente assim venceremos, pois a união, realmente faz a força.

Rio de Janeiro mieste susirinkusieji P. Amerikos respublikų atstovai su Šiaurinės Amerikos atstovais apsvarstytū komunizmo pavojus, ekonominius bei kariškus šio kontinento gynybos reikalus, nesutaria Dalis ar nemato jokių pavojų iš komunistų, ar tik nuduoda nematančius ir nenori pripažinti, jog yra reikalinga P. Amerikai turėti ginkluotą jėgą, kurios galėtų bet kuriame krašte padėti apsiginti nuo komunistinio perversmo. Kita dalis valstybių tokios kariuomenės pageidauja, tarp jų ir Brazilija. Tokiu nesutarimu aišku, pasinaudąja komunistai.

ATSKIRO

KAINA 75,00

Jungtinės Tautos buvo sukurto taikai pasaulyje užtikrinti. Didelis ir kilnus tikslas! Jų pastangomis buvo išvengta ne vieno ginkluoto tautų susirėmimo ir ne vienas susirėmimas buvo sustabdytas. Deja, taip pat ne vienas ginkluotas susirėmimas tebesiauria pasaulyje ir J. T. neįstengia jų sustabdyti. Tik prisiminkim Vietnamą, Indiją — Pakistaną.

Nesiseka kilusias kovas sustabdyti ten, kur komunistai jas organizuoja ir kur ar tai Rusijai ar Kinijai tokie karai patinka ir todėl juos remia ir diplomatija ir ginklais. Ne komunistinis pasaulis tuo tarpu tebėra per daug susiskaldęs, nevieningas ir nenori darniai bendradarbiauti. Daugelis «liberališkųjų» valdžių pataikauja komunistams, kurie joms siūlo, neva, pelningą prekybą.

Daugiau gero JT padaro padėdamos jauniems, dar mažai išsivysčiusiems kraštams atstoti į savo pačių ekonomines kojas. Pasaulis vis geriau supranta, jog tik bendradarbiaujant, tik tai vieni kitiems padėdami galės susilaukti didesnės gerovės.

Šitokių tautų ir valstybių bendradarbiavimą paskatinti gali visi piliečiai, reikalaudami savo valdžių tartis, derėtis, prisidėti savo kapitalais prie atsilikusių kraštų išsivystymo leisdami savo sūnus ir dukras kitų kraštų mokyklose mokytis, susipažinti su kitų šalių žmonėmis, kultūromis, pažanga ir t. t. Visa tai labiau suriš tautas ir prisidės prie taikos palaikymo.

PARSIDUODA gražus apartamentas Santos — Boqueirão da Praia Grande: Salė miegamasis, virtuvė ir maudimosi kambarys su visais baldais kaina 8 1/2 milijono cr.

Kreiptis: Liudas Bendoraitis
Rua Monteiro Soares Filho, 222
V. Zelina.

NORI SUSIRAŠINĖTI
JUOZAS — JOSĖ SIMUTIS
75 Manchester St.

Nashua, N H. EUA
nori susirašinėti su Brazilijos lietuvaiteimis ir lietuviais. Jis norėtų sužinoti apie Brazilijos gyvenimą. Suinteresuoti malonėkit rašyti, nurodytu adresu.

LIETUVIAMS NUOLAIDA!
užsisakant gerus batus pas
JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje.
Rua B. de Itapetinga, 262,
4.º and, sala 406, Tel. 35 8873.